

Kiitämme mahdollisuudesta lausua HE 98/2022 tiimoilta. Pääsääntöisesti olemme tyytyväisiä hallituksen esitykseen HE 98/2022. Näemme tärkeänä, että esimerkiksi vuosittaisen yleisen ilmoituksen lisäksi varsinaisia vaikuttamistoimintatapahtumia raportoidaan.

Tässä vaiheessa kiinnitämme huomiota seuraaviin kohtiin, joita mielestämme voisi mahdollisesti tarkentaa:

Raportoinnin tekemättä jättäminen ja muut laiminlyönnit

Seuraamukset:

- Mitkä ovat seuraamukset raportoinnin jättämättä tekemisestä tai muista laiminlyönneistä?
- Nythän käytännössä laiminlyönneistä seuraa vain velvollisuus tehdä selvityksiä VTV'lle. Olisi hyödyllistä, että olisi mahdollisuus muihinkin jatkoseurauksiin (julkisuus, sakko, toimintakielto...)
- Lain yhdeksi tavoitteeksi tulisi asettaa myös toimintakulttuurin parantaminen. Nyt mainitaan vain a) tiedon lisääminen vaikuttamistoiminnasta ja sen avulla b) kansalaisten luottamuksen lisääminen. Olisi syytä harkita, että jollekin taholle, esimerkiksi VTV:lle, annettaisiin velvoite antaa suosituksia ja ohjeita kertyvän tiedon avulla.

Laiminlyöntitiedot:

- Ovatko laiminlyöntitiedot tai osat niistä julkisia?
- Mielestämme oli hyödyllistä, jos ainakin osa laiminlyöntitiedoista julkaistaisiin automaattisesti, jolloin myös VTV'n ulkopuolelta voidaan seurata vaikuttamistoimintaa (myös ilman verrattain vaivalloisia julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä).

Tietojen saanti, analyysi ja kolmansia osapuolten tiedon käyttö

Avoin data:

- 12§:ssä tulisi tarkentaa, mitä tietoja on saatavissa julkisena, koneluettavassa muodossa.
- Mielestämme olisi tärkeää tarkentaa, miltä osin 6§ mukaan kerätyt tiedot, sekä mahdollisesti muut tiedot (kuten laiminlyöntitiedot) olisi saatavilla nimenomaan avoimena datana, ts. koneluettavassa muodossa, siltä osin kuin mahdollista. Tämä mahdollistaisi tiedon tehokkaan hyödyntämisen mm. tutkimuksessa ja erilaisissa kolmansien osapuolten sovelluksissa. Avoimuusrekisterin tietojen tehokas hyödyntäminen on tärkeää paitsi itse avoimuusrekisterin toiminnan ymmärtämisessä ja jatkokehittämisessä, myös laajemmin vaikuttamistoiminnan ymmärtämisessä ja siihen liittyvässä julkisessa keskustelussa.

Tarmo Toikkanen, toiminnanjohtaja
Teemu Ropponen, hallituksen jäsen
Jouni Tuomisto, hallituksen jäsen